

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Георги Костадинов Бърдаров

Зам.декан на Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент
Охридски“

относно

**Научното творчество и научно-преподавателската дейност на доц. д-р
Тони Драганов Трайков - единствен кандидат в конкурс за „професор“
по професионалното направление 4.4 Науки за Земята (География на
населението и селищата)**

Становището е изготвено и представено в съответствие със заповедта на Ректора на СУ РД-38-35/24.01.2023 г. за определяне на състава на научното жури и решенията от първото заседание на научното жури на 28.02.2023 г. (Протокол №1), относно избора на рецензенти.

1. Данни за конкурса.

Конкурсът за „професор“ по професионално направление 4.4. Науки за Земята (География на населението и селищата) за нуждите на ГГФ е обявен в Държавен вестник, бр. 100 от 16.12.2022 г. Единствен кандидат по конкурса е доц. д-р Тони Трайков, който отговаря на националните минимални изисквания от ППЗРАС в Р. България и на допълнителните изисквания на СУ (Приложена справка). След внимателна проверка не е установено плагиатство в научните трудове на кандидата (Протокол №1/05.10.2021 г.). По процедурата на настоящия конкурс не са установени никакви нарушения или проблеми, кандидатът отговаря на всички необходими изисквания.

2. Данни за кандидата.

Доц. д-р Тони Трайков е завършил специалност География (География на населението и селищата) в СУ „Св. Климент Охридски“ през 1983 г. с образователна степен магистър. Има и втора специалност История. През 1988 г. Тони Трайков успешно защитава дисертационен труд на тема: „Демографско развитие и проблеми на Кюстендилско и Трънско Краище“ и получава образователна и научна степен „доктор“. В периода 1983-1984г. е Преподавател по География в 88 ОУ в София, а след това до 1994г. е научен сътрудник в Географския институт на БАН. През 1995 г. той започва работа в СУ, като старши асистент в Геолого-географски факултет, по-късно е повишен в звание гл. асистент. В периода 2001-2002г. е преподавател във Факултета по икономика на Аграрен университет в град Пловдив.

След спечелен конкурс, през 2001 г. Тони Трайков е избран за доцент в ГГФ на СУ в професионално направление 4.4. (География на населението и селищата). Тази академична длъжност, той заема и досега.

В периода 2007-2011г. то е избран за зам.декан на Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ по стопанската дейност, а в периода 2019-2021г. и от ноември 2022г. до сега е Ръководител на катедра „Регионално развитие в ГГФ.

2. Научна продукция на кандидата.

Кандидатът, доц. д-р Тони Трайков участва в конкурса с хабилитационен труд – монография „География на религиите и религиозните общности в света, част първа – Европа, Азия и Африка“ (308 стр.), която е научно рецензирана и е издание на Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ (online ISBN 978-954-07-5591-5) от 2023г. Монографията е посветена на ключови теми свързани с цялостен анализ на факторите и условията за възникването, развитието и

географското разпространение на религиите и свързаните с тях общности в посочените континенти и техните региони.

Списъкът на всички научни публикации на кандидата съдържа над сто заглавия, които обхващат периода 1989-2023 г.

За настоящия конкурс са представени 20 научни публикации, вкл. Монографията „География на религиите и религиозните общности в света. Част първа – Европа, Азия и Африка“, две научни публикации реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация и седемнадесет научни публикации в нереферирани списания, но с научно рецензиране или в редактирани колективни токове. Всички научни трудове на доц. д-р Тони Трайков са пряко свързани с неговите компетенции, научни интереси и тематиката на конкурса, а именно демография, геодемография, география на населението и селищата, управление на човешките ресурси, география на световните религии, социално-икономическа география, геоурбанистика .

Публикационната му дейност включва също така 33 учебника и учебни помагала в съавторство за средните училища и още една научна монография в областта на География на населението и селищата.

Отбелязани са близо 36 цитирания на научните трудове на доц. д-р Тони Трайков.

4. Научни приноси на кандидата.

Научните приноси на доц. д-р Тони Трайков са пряко свързани неговите научни интереси и тематиките, по които работи в СУ „Св. Климент Охридски“. Тези приноси очертават профила на един от утвърдените български учени и специалисти в демография и регионално планиране и развитие.

Приносите му могат да бъдат определени в три научни направления: Етноконфесионални особености на населението в България и в други страни

и континенти, Демографската ситуация в България и нейните регионални особености, Тенденциите и особеностите на демографската ситуация в Европа.

Приносите в научната монография на кандидата могат да бъдат разделени на: теоретико-методологични, практико-приложни и научно-преподавателски. При теоретико-методологичните можем да отбележим, че чрез използване на комплексния географски подход за първи път в българската географска литература са характеризирани особеностите на религиите и религиозните общности в света, също и анализа на взаимодействието между отделните религиозни общности и техните официални институции. Теоретико-методологичен принос е и обогатяването на начините и подходите за класифициране на религиите и религиозните вярвания в света. Най-важният от практико-приложните приноси е определянето на обект и предмет на изследване, както и на основните задачи в едно сравнително ново направление на География на населението, а именно География на религиите и религиозните общности.

В посочените за рецензиране статии също можем да отделим теоретико-методологични и практико-приложни приноси. Сред теоретико-методологичните изпъква цялостния многоаспектен анализ на проблемите свързани с демографската криза в България и формите на нейното проявление. Принос в тази област е и разработения авторски модел на изследване на демографските процеси в страната. Като теоретико-методологичен приносен елемент може да се оцени и анализа на влиянието на урбанизацията върху репродуктивното поведение на възрастните хора. С най-важен приложно-практичен характер можем да определим приносите в изследвания на възрастовата структура на населението, демографското остаряване и последствията от него.

5. Преподавателска дейност.

Доц. д-р Тони Трайков има повече от 25-годишна преподавателска дейност в СУ „Св. Климент Охридски“. Според справка за последните пет учебни години, същият има годишна аудиторна заетост, която многократно надвишава нормативите на СУ. Той е титуляр на дисциплини в 6 специалности от ОКС-бакалавър, География, Регионално развитие и политика, География и английски език, История и география, Биология и география и Геопространствени системи и технологии, и в 2 магистърски програми на ГГФ, като акцента в преподавателската му дейност в тази степен на обучение е в магистърската програма Управление на човешките ресурси. Сред задължителните дисциплини, на които той е титуляр са География на населението и селищата, Геодемография и миграционни процеси, Селища и урбанизационни процеси, География на религиозните общности, Регионални особености на човешките ресурси и др.

Доц. д-р Тони Трайков също така развива активна научно-методическа дейност като научен ръководител на докторанти и дипломанти. Под негово ръководство в периода 2001-2021 г. в СУ са защитили успешно трима докторанти. Разработените и защитени дипломни работи, на които е бил ръководител за периода от хабилитацията до сега са близо 30.

6. Научно-административна и друга научно-приложна дейност.

От момента на хабилитация доц. д-р Тони Трайков развива активна административна дейност и са му възложени много отговорни постове в администрацията на факултета. Той е ръководител на катедра „Регионално развитие“ в периода 2019-2021 г. и от ноември 2022г. до днес и зам. декан на ГГФ по стопанската дейност в периода 2007-2011г.

Към административните задължения, които изпълнява доц. Тони Трайков трябва да посочим че е член на Факултетния съвет на ГГФ от 2007 до 2011г. и от 2019г. насам, председател на Комисията по управление на

качеството на ГГФ между 2007 и 2011г., член на Атестационната комисия на ГГФ 2015 г. до днес, член на редакционната колегия на Год. на СУ, кн. 2 География от 2018г. Член на Българско географско дружество (БГД) от 1980г., член на Съюза на икономистите в България от 2021г. и др.

Заключение.

Научните трудове и научно-преподавателската дейност на кандидата, както, активната му публикационна дейност и заеманите от него престижни административни длъжности го определят, като български учен с достойно място в географската наука и водещ специалист в последните повече от двадесет години в областите на география на населението и селищата, география на религиозните общности, демографията, урбанистика, регионален анализа на човешките ресурси.

На тази базата и разработеното становище съгласно изискванията на СУ изразявам категоричното си положително мнение, като член на научното жури за кандидата и ще гласувам „за“ избирането му за професор по професионално направление 4.4. Науки за Земята (География на населението и селищата).

София, 05.04.2023 г.

Рецензент:

Доц. д-р Георги Бърдаров

